

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b) – 1 iulie 2014
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianța 3

*Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. A vers témája

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers természetelményt örökít meg, erre utal a határozóragos főnévből álló cím is. A költemény mindhárom strófája a téli táj részleteit festi meg az impresszionista tájleírás költői eszközeivel. A mozaikszerűen egymásba kapcsolódó képek valószerűek, de látványjellegük ellenére többletjelentést hordoznak: a leírás értelmezhető úgy is, mint a dermedt, megsemmisüléssel fenyegető létben szenvedő ember harmóniavágyának kifejezése. Az utolsó strófa rejtett költői hitvallásként is olvasható.

b. A vershelyzet, versbeszéd sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a cím és a vers első strófája (*hóban, erdőszélen*) konkrét vershelyzetre utal, de a konkrét tér- és idővonatkozások a költői képek révén metaforizálódnak. A beszélő magatartására a szemlélődés jellemző. A versbeszéd személytelen (egyes szám harmadik személyű), leíró jellegű, képi beszéd.

c. A hangulatteremtésben szerepet játszó poétikai eszközök

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a festői hatású költői képek, mint pl. a hasonlat (*mint holt kastélyon...*), a megszemélyesítés (*rekedten szól a „kár”, megváltó napokra vár, vércseppeket hullat a kecskerágó, a hímiprók nyár-illúziót lát, hózuzmarát szítál az ág*), a metafora (*mese-zár, a kecskerágó vércseppje, a hímiprók alt hangú fuvalója, nyár-illúziói*), a hangutánzó és hangulatfestő szavak (*csikordul, kár, rekedt, ballag*), a hangulatteremtés eszközei. Az alliteráció, mint pl. *hó... halkan, köd... „kár”,* a zenei hangzás megteremtésében játszik szerepet.

d. A vers impresszionista stílusjegyei

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az érzékelt valósághoz kapcsolódó benyomások megragadása, a leírásban lazán egymás mellé rendelt – szín- és hangélményt közvetítő – képek, a kimunkált versforma és a finom zeneiség (jambikus ritmus, keresztrím, alliteráció) impresszionista látásmódot tükröz.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. Címadás 3 pont

Lehetséges válasz: Szórakozás és művészet

b. A szórakoztató irodalom és film jellemzői 7 pont

Lehetséges válasz: A szórakoztató irodalom és film elsődleges célja, hogy könnyű szórakozást nyújtson; nem, vagy csak részben tekinti feladatának az önálló és egységes művészi világkép megteremtését; a hangsúly inkább a fordulatos cselekményre, az izgalmas kalandokra, rejtélyekre és a látványos megoldásokra tevődik; a szereplők egy kicsit egyoldalúan bemutatott típusfigurák; gyakoriak a hasonló helyzetek, jelenetek; cselekménye, kidolgozása sokszor sablonokhoz kötődik.

c. A szórakoztató irodalom és film típusai 5 pont

Lehetséges válasz: lektűr és ponyvairódalom, illetve kommersz film;

d. Szövegalkotás

A leíró szövegtípus követelményeinek betartása (a leírás iránya, rendje, egyéni nézőpont működtetése stb.) **5 pont**

A témához való igazodás **5 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. A novella műfaji sajátosságai 5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: prózai kisepikai műfaj, kevés szereplője van, a hős életének egyetlen mozzanatát ragadja ki, olyan eseményt, mely a szereplő életében fordulatot hoz. A hagyományos novella cselekményének részei: alaphelyzet, bonyodalom, bonyodalom kifejtése, tetőpont, csattanós lezárás.

b. A romantikus szemlélet érvényesülése a történetépítésben 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: tárgy különleges (nem megszokott, hétköznapi) történet. A történetalakítás legfőbb módszere a fantázia, ennek eredménye az érdekes, fordulatos történet, a cselekményépítésre jellemző ellentétezés, véletlen, titokelv, sejtetés, szimbolikus értelmű motívumok használata stb.

c. A romantikus szemlélet érvényesülése az alakteremtésben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a romantikus novella hőse eredeti, sokszor különc alak, olyan ember, akit a környezete félreismer, vagy nem ért meg. Megformálásában gyakran alkalmazott eljárás az ellentétezés. A szereplők jellemzésének technikái: névadás, elbeszélői leírás, más szereplők általi jellemzés, cselekedtetés, beszéltetés, környezet általi jellemzés, párhuzamba állítás, túlzás, felnagyítás, eszményítés stb.

d. A novella stílusának romantikus jegyei

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: változatos, gazdag (különböző nyelvi rétegekből merítő) szókincs, a leírásokban költői hatású (poétikai eszközökben gazdag) metaforikus nyelvhasználat, szubjektív elbeszélői szólam (hangnemből következtethetünk a narrátor történethez, szereplőhöz, illetve az olvasóhoz fűződő érzelmi viszonyulására)

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont